

DE POSTRYDER

DER PROVINCIË LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel, 25 centiem.

De Postrijder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdag.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

TONGEREN, DEN 21 JUNIJ.

De oorlog in Duitsland.

AANVANG DER VIJANDELIJKHEDEN.

Het kanon heeft gedonderd; het zwaard is uit de schede getrokken; het bloed heeft gestroomd; de duitsche broederoorlog is uitgebroken, juist op den 8ten verjaardag van den eeuwige vermaarden veldslag van Waterloo!

Diep bedroevende vergelijking van twee zelfde dagteekeningen! Ten jare 1815 stond geheel Duitschland met Oostenrijk vereenigd, om den machtigen overweldiger van Europa, den geeseld der volkeren, den laatste slag toe te brengen, en het geweldig verbroken evenwicht van het Volken-en-Vorstenrecht in ons werelddeel te herstellen. Onze vaderen namen deel aan dien heldenstrijd, welke ons het zelfbestaan, den vrede, de rust en de welvaart terug schonk.

En nu? dat zelfde Duitschland verdeeld en verscheurd door de geheime, dubbelzinnige en overheerschende staatkunde des Konings van Pruisen en zijns hardnekkigen en verwaanden hoofdministers.

De misleide Pruisische soldaten vechten en moorden ter bereiking van het doelwit des derden Napoleons: de verzwakking van Oostenrijk; de vergroting van Italië, waarvan hij nog een deel wil opsloppen; de aanhechting hunner eigene Rijnprovinciën bij Frankrijk!

Hoe is het toch mogelijk, dat de zoo beschaafde en verlichte pruisische Natie, dat het leger zich leent tot zulke ijskijheid, tot zulke onvaderlandsche oorlog; dat de burgerij onder de wapens snelt als landweer, om deel aan dien ongehoorden en goddeloozen broedermoord te nemen?

Zullen onze nakomelingen het ooit kunnen gelooven, dat wij ons durfden beroemen in de verlichte 19de eeuw, in de eeuw van beschaving en vooruitgang geleefd te hebben?

De fransche Keizer wrijft zich, met een merkbaar genoegen, de handen; hij ziet Duitschland in vuur en vlam; Pruisen tegen Oostenrijk; verzwakking en uitputting van weerskanten, en in 't verscheid, de aanhechting van 't eiland Sardinie en der schoone Rijnprovinciën bij Frankrijk....

Wie weet, of zijne bliken niet verder gaan; of zijn beluste oogslag zich niet met welgevallen uitbreidt tot aan de sterke forten van Antwerpen, tot ongeluk van België, tot ondergang onzer finantiën, door een gewillig en onvoorzichtig Ministerie, tegen den volkswil, daargesteld?

Zonder de minste aanleidende oorzaak, zonder recht of reden, heeft Napoleon Italië ook tegen Oostenrijk aangeblaat. De sterke legers van Victor-Emmanuel staan reeds, met de revolutionaire vrijwilligerscorpsen van Garibaldi, hunkerend naar bloed, naar roof en buit, gereed om het schoone en vruchtbare Venetië te overmeesteren. Oostenrijk moet aangerand worden in 't noorden en 't zuiden te gelijk, om aldus onder dien dubbelzen reuzenstrijd te bezwijken, welken het zoo kloekmoedig trotseert en onverschrokken aanvaardt.

En zouden de dappere Oostenrijkers ook zegepraalen, dan immers behoudt de fransche Keizer zich 't recht voor, om zijne geveinsde onzijdigheid te verlaten; zich met de zaken te bemoeien, en nogmaals de wet te stellen!

Zal het legermachtige Rusland, zal het vlootrijke Engeland goedwillig die overheerschende en geweldige acten gedoogen? Zullen zij zich niet verzetten tegen zoo veel gruwelen, tegen de schanding van al de europesche verdragen, van het Land- en Volkenrecht?

Die vraag zal wellicht al spoedig door feiten beantwoord worden; doch in afwachting stroomt het bloed over de vertrapte duitsche en boheemsche velden, en zit de Vredemaagd, in rouwloos gehuld, met heete tranen die nieuwe onmenscheelijkenheden te beweenen.

De Pruisen, die maandag in Dresden zijn getrokken, zijn van voornemen aldaar militaire lichteningen te doen.

Het oostenrijksch kabinet zou verklaard hebben, dat het trouw had in de onzijdigheid van Frankrijk; het schijnt meer en meer zeker, dat het russisch kabinet zijne hulp aan Oostenrijk geboden heeft om alle voorvallen te verbieden.

Oostenrijk heeft verklaard, deze hulp voorloopig niet aan te nemen, aangezien eene beweging van Rusland, ook Frankrijk op het terrein zou kunnen roepen.

Een brief uit Hanover beschrijft de laatste oogenblikken voor het vertrek des Konings Bij het naderen van het pruisisch leger, burgemeester en schepenen begaven zich ten uur naar het paleis, waar de Koning hen ontving, in tegenwoordigheid der Koningin en den Kroonprins. Z. M. verklaarde, dat de pretentiën van Pruisen

onvereenigbaar waren met de onafhankelijkheid des lands, en hij alzoo de zijde van Oostenrijk had moeten kiezen.

De Koning verklaarde dat hij onbekwaam was zijne hoofdstad te verdedigen, en hij deze met zijne troepen moest verlaten. Hoe pijnlijk dat besluit ook mochte zijn, hij kon niet anders handelen als Kristen, als Koning, als Prins van het Guelfenhuis.

De Koningin was diep bewogen en weende; zij verklaarde dat zij onder de bescherming van het volk in de stad bleef. Ten drije ure des morgens vertrok de Koning met den koninklijken prins.

In den loop van den dag vertoonde zich de Koningin herhaalde malen in de stad, welke in sterke ontroering verkeerde.

Het is op het vernemen der tijding, dat de Koning vertrokken was, dat M. Benningens zijn voorstel betrekkelijk het behoulen der neutraliteit, heeft ingetrokken. De Kamers zijn verdaagd.

Men weet, dat de Koning zich later naar Engeland heeft begeven, waar hij door de Koningin en zijne dochter gevolgd werd.

Bismark en Victor Hugo.

Het is wonderlijk dat Bismark voor Pruisen tracht te verwezenlijken de voorzeggung die Hugo over vijf en twintig jaren in zijne reis verhalen langs den Rijnstroom gedaan heeft.

Pruisen zal eens, zegt hij, een uitgestrekt koninkrijk worden, wel verbonden in al zijne deelen, machtig te land en te water. Thans heeft Pruisen geene zeehavens dan aan de Baltische zee die de diepte niet bereikt van het meer van Constans, in Zwitserland, eene zee die veel gemakkelijker kan gesloten worden dan de Middellandsche zee. Een volk, door de Middellandsche zee ingesloten, heeft het romeinsch keizerrijk kunnen worden. Maar wat kan een volk door de Baltische zee omringd worden? Pruisen moet zeehavens hebben aan den Oceaan.

Niemand kent het geheim der toekomst, en God alleen verplaatst met zijnen onwederstaanbaren vinger de roode, gele en blauwe lijnen die de menschen op de wereldkaart maken. Maar van nu af kan men het bevestigen, want het werk van Gods vinger is zichtbaar. Van nu af stelt de Voorzienigheid in orde wat de congressen gederangeerd hadden. Met door de komst van Victoria op den troon van Engeland, Hanover van het groote rijk af te scheiden, met het stamhuis van Brunswijk met eene aanstaande uitdooing te bedreigen, schijnt zij ons reeds haren wil te kennen te geven: Hanover aan Pruisen en den Rijn aan Frankrijk.

Als wij den Rijn zeggen, verstaan wij den linker oever van dien stroom. Nu Pruisen heeft meerder land op den rechter oever en dat zal hem blijven toebehooren.

De inlijving aan Pruisen zal voor Hanover een groote stap tot de vrijheid, tot de beschaving en grootheid zijn. Voor Pruisen zal het eerst de vereeniging zijner landen, het verbinden der Rijnprovinciën aan oud-Pruisen zijn; vervolgens en onvermijdelijk de inlijving van Hamburg en Oldenburg, de Oceaan geopenl, de vrije zeevaart en de mogelijkheid eens zoo magtig te water als te land te worden.

Wat is het afstaan van den linker Rijn-oever in vergelijking van dit alles? Wat het Duitsch-Verbond betreft, dit moet zijne vergoeding zoeken in de Donau-Vorstendommen. Is het niet klaarblijkelijk dat Turkije vermindert en uitsterft om Duitschland te laten aangroeijen?...

Pruisen zal vroeg of laat verstaan dat het geroepen is om het groote rijk in het noorden van Duitschland te worden, dat het vrije zeehavens noodig heeft, en dat, wat schoone stroom de Rijn ook moge wezen, de Oceaan meerder waard is. (V. Hugo, *le Rhin*, II, 324.)

Men spreekt van buitengewone credieten, die de Kamer zou moeten stemmen. De credieten zouden onbepaald moeten zijn. Maar waar zal men het geld zoeken? Dat is de groote vraag. Eene vrijwillige leening, zegt een blad, zou al heel moeilijk zijn; eene gedwongen leening al heel impopulair. Wij kunnen het niet gelooven, en toch wordt het openlijk gezegd, dat het Ministerie zijne toevlucht zou nemen tot eene gedwongene

leening, en zelfs spreekt een correspondent van den gedwongen loop der bijjetten van de Nationale Bank!

Tijdingen van den oorlog.

STANDPUNTEN DER STRIJDENDE LEGERS.

De oostenrijksche troepen, die uit Holstein zijn teruggekomen, langs Meintz en Rasstadt, zijn sterk samengetrokken tusschen Afschaffenburg en Würzburg, in Beieren, onder het bevel des generaal Von Kalk.

Zoo men weet, had de generaal Von Gablenz die troepen verlaten om zich te begeren naar Weenen, en van daar naar Silezië, alwaar hij thans aan 't hoofd staat van een ander groot legerkorps. De oostenrijksche troepen in Beieren moeten onverwijd versterkt worden door de bondscantingenten, derwijze dat zij een legerkorps van 50 tot 60,000 soldaten vormen, in staat om eenen geregeden veldslag te leveren.

De troepen van Hanau. Het contingent van het groothertogdom Hessen is samengetrokken te Frankfurt, onder het opperbevel van prins Alexander van Hessen.

De Hanoveranen zijn reeds uit Göttingen opgerukt naar Minden, ten zuiden van Minden; zij hadden den weg langs Keurhessen genomen.

De gemeenschappen per ijzeren weg en langs den telegraaf zijn geheel en al onderbroken.

De verschillende legercorpsen hebben afzonderlijk telegraafdiensten voor hun gebruik ingericht.

De contingenten van Wurtemberg en Beieren zijn reeds in aantocht; zoo men weet is Beieren met medehulp van Oostenrijk, door den duitschen Rijksdag bijzonderlijk gelast geworden met de verdediging van Saksen.

Het Saksische leger heeft, zoo wij reeds zagen, deszelfs kamp bij de hoofdstad Dresden verlaten, om zich met de oostenrijksche troepen op de grenzen van Bohemen te vereenigen.

De koningen van Saksen en Hanover bevinden zich aan het hoofd hunner troepen. De koning van Pruisen is ingelijks naar zijn hoofdkwartier vertrokken.

De Pruisen, op drie verschillende punten in Saksen gevallen, hebben den vijand willen misleiden en eerst gebaard dat zij rechtstreeks op Dresden aanrukten. Dit was hun eerste krijgslist. Gisteren zijn zij teruggetrokken naar de richting van Marburg, in Keurhessen, op de rivier de Lahn, en naar Wiesbaden, alwaar ze door de duitsche bondstroepen van nabij in het oog worden gehouden.

Luidens eene depeche, heden morgen toegekomen, hebben de Pruisen de hessische voorposten acht-rut geworpen en zich den weg gebaad naar Frankfurt. De Hessen zijn teruggetrokken om zich te vereenigen met het beiersche contingent welk de Vrijstad dekt, die nu door een sterk bondsleger verdedigd wordt.

Onderwijl Pruisen aldus den spot drijft met de besluiten des Rijksdags, en den Duitschen Bond geheel en al wil verbreken, worden de oorlogtoebereidselen in Weenen ook in aller haast voortgezet. Het Hof van Oostenrijk had eenen mistel van twee weken gevraagd voor de mobilisatie van zijn bondsleger. De mistel zal niet noodig zijn, en de oostenrijksche troepen zullen gereed zijn ten velde te trekken, zoohaast de Rijksdag die gisteren in dat doelwit zitting moest houden, den opperbevelhebber van het groote Duitse Bondsleger aangedoed zal hebben. Men geloof dat prins Karl van Beieren tot dien hoogen en gewichtigen post benoemd zal worden.

De generaal Von der Tann, die opperhoofd van den algemeenen staf zal zijn, is op dezen oogenblik in Weenen bezig met den opperbevelhebber van het Oostenrijksche Noorderleger om het algemeen plan van de plaatsing der Bondstroepen op te maken. Hanover en Keurhessen moeten in de eerste plaats gevrijwaard worden.

Het middenpunt der krijgswerkingen van het oostenrijksche leger in Bohemen steunt nu op de sterke vesting Theresienstadt, in Opper-Bohemen.

De linkervleugel van het pruisische leger bevond zich, volgens de laatste berichten, tegen de uiterste grens van Bohemen, tusschen Lobau en Zittau (Saksen), dicht bij het stadje Gerstorff.

Eene eerste vijandlijke ontmoeting heeft reeds plaats gehad tusschen de oostenrijksche en pruisische cavallerie op den grooten weg naar Rumburg, op de grenzen van Bohemen. De Pruisen zijn op dat punt teruggeweken; doch zij bezetten in sterk aantal een standpunt bij Würzelsdorff, alwaar zij zullen trachten Bohemen binnen te dringen.

In Italië wordt alles toebereid voor den oorlog. De Koning en zijn oorlogsminister zijn naar 't hoofdkwartier des legers vertrokken; de marine-minister heeft zich naar de vloot begeven. De baron Ricasoli is nu bezig met de samenstelling van een nieuw ministerie.

Garibaldi die reeds bezet genomen van zijnen post als leger-generaal, en aan gene zijde der Alpen het opperbevel voert over het leger der revolutie, heeft gisteren te Bergamo eene wapenschouw gedaan over zijne vrijwilligerscorpsen.

Reichenberg, (Bohemen), den 18 junij.

Marienthal, Ostree en Leuba (in Saksen) zijn gisteren bezet geworden door twee pruisische regimenten infanterie en een regiment huzaren. Bernstadt wordt bezet door twee regimenten pruisische ruitery.

Eene ontmoeting heeft plaats gehad op den weg van Rumburg in Bohemen tusschen de oostenrijksche en pruisische cavallerie. De Pruisen hebben zich teruggetrokken.

De Pruisen hebben stand genomen bij Würzelsdorff, dicht aan de grenzen; men verwacht dat zij aldaar over de grenzen zullen komen.

Zittau, in Saksen, was gisteren nog niet door de Pruisen bezet. Bautzen is bezet door eene troep Pruisen met 12 stuks geschut. De postmaal is aangehouden en al de brieven, die gelijwaardigen bevatteden, zijn in beslag genomen.

Wij ontleenen de volgende tijdingen aan een parijzer blad, dat zich door zijne gezindheid voor Pruisen dookt opmerken:

Frankfort, 18 junij, 's avonds.

Er zijn op dit oogenblik 1500 man (Beierschen, Wurtembergers en van Groothertogelijk-Hessen) in onze stad.

Er zijn voorposten te Barnheim (een frankforter dorp, gelegen op 20 minuten afstand,) uitgezet.

Het pruisische leger poogt aan de hanoversche en keur-hessische troepen binnens aflocht naar Tulla (gelegen op 10 mijlen afstand ten noordoosten van Frankfurt) af te snijden, alwaar zij hunne vereeniging met de bondstroepen moesten bewerken. Alles doet voorzi n, dat die taktiek van het pruisische leger met goeden uitslag zal bekroond worden.

De Pruisen uit Wetzlar vertrokken om op Kassel te trekken, zijn ten getalle van 25,000. De hanoversche en keur-hessische troepen zullen zich aldus tusschen 50,000 man in het zuiden bevestigen en tusschen bijna even zoo veel, uit Holstein en Lanenburg komende.

Deze verschillende korpsen eens vereenigd, zullen naar allen schijn onder de muren van Frankfurt den slag komen aanbieden, na de contingenten van Hanover en Keur-Hessen gedwongen te hebben zich met hen te vereenigen of de wapens neer te leggen.

Het gansche koninkrijk Hanover is door de Pruisen bezet, behalve het land Göttingen, welk er het zuidelijkste gedeelte van uitmaakt.

De stad Hanover ligt ongeveer vier dagen marsch, in het noorden van Göttingen, op den ijzeren weg van Berlijn naar Keulen.

Zij is bezet door de 13de divisie van het pruisisch leger, komende uit Minden, eene sterke van Westphalen, welke aan den Weser ligt. Deze troepen zullen welhaast vereenigd zijn, indien dit niet reeds gebeurd is, met het leger van Mantuffel, die met versnelden marsch uit Holstein aanrukte; wanneer die vereeniging zal hebben plaats gehad, zullen de troepen in het land Göttingen trekken, om het hanoversche leger te vernietigen, hetwelk zich aldus tusschen de pruisische korpsen zal bevinden.

Men meldt als stellig, uit Berlijn, dat men in Sleeswijk-Holstein eene lichteing van 40,000 man voor het pruisische leger zal doen.

De ijzeren weg van Hanover is hersteld. Men levert te Keulen bijjetten af voor de staten van Haubover, tegenover Hamburg, aan den overkant der Elba.

Men leest in eene Weener-korrespondentie: Er wordt gesproken van eene beweging in de Rijn-provinciën, welke ten doel heeft die provinciën in een onafhankelijk koninkrijk, onder den scepter van prins Karel van Hohenzollern, gewezen minister-president in te richten; die prins verblijft thans te Dusseldorf en behoort tot de katholieke godsdienst.

De keur-hessische troepen hebben door geslachte bewegingen het plan der Pruisen vernijdeld, die hunne vereeniging met de beiersche en groothertogelijk hessische troepen poogden te beletten.